

ที่ รง ๐๔๐๑/ ๖๓๓๗

เรียน อธิบดี

ตามหนังสือสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน
ที่ รง ๐๒๐๙.๕/ว ๑๓๖๙ ลงวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๘ แจ้งเรื่อง
ขอส่งสรุปรายงานการเข้าร่วมประชุมสัมมนาวิชาการ
OIE Forum ๒๐๑๕ : "Challenge for the Future" เมื่อวันที่
๒๔ กันยายน ๒๕๕๘ เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๖.๐๐ น. ณ ห้องแกรนด์
ไดมอนด์ บอลรูม อาคาร Impact Forum อิมแพ็ค เมืองทองธานี
ตามหนังสือ ที่ รง ๐๒๐๙.๕/๒๑๐๗ ลงวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๘
เพื่อใช้ประโยชน์ในราชการต่อไป

สำนักงานเลขาธิการกรม พิจารณาแล้วเห็นควรแจ้งเวียน
ทุกหน่วยงานเพื่อทราบและรวบรวมเป็นข้อมูลไว้ใช้ประโยชน์

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(นายอนุรักษ์ อุโฆษกิจ)
เลขาธิการกรม
- 2 พ.ย. 2558

ทราบ - เวียน

(นายกริธา สพโชค)
อธิบดีกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน
- 2 พ.ย. 2558

ที่ รง ๐๔๐๑/ว ๖๕๕๖

เรียน รองอธิบดี หัวหน้าผู้ตรวจราชการกรม ผู้อำนวยการสำนัก
ผู้อำนวยการกอง ผู้อำนวยการกลุ่ม
ผู้อำนวยการกลุ่มงาน ผู้อำนวยการสำนักงาน
ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค
ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด
ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานกรุงเทพมหานคร
ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานนานาชาติเชียงใหม่
ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาบุคลากรในอุตสาหกรรม-
ยานยนต์และชิ้นส่วนอะไหล่ยานยนต์
ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาทรัพยากรมนุษย์สำหรับ
อุตสาหกรรมบริการสุขภาพ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และรวบรวมเป็นข้อมูลไว้
ใช้ประโยชน์ ทั้งนี้สามารถดาวน์โหลดรายละเอียดได้ที่
www.dsd.go.th/secretary เอกสารดาวน์โหลด (หัวข้อเอกสาร
แจ้งเวียนทั่วไป)

(นายอนุรักษ์ อุโฆษกิจ)
เลขาธิการกรม
- ๕ พ.ย. ๒๕๕๘

เลขที่..... ๑๑๑๒
วันที่ ๑๐ ต.ค. ๒๕๕๘
เวลา..... ๑๕.๓๐

กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน
เลขที่..... ๐๑๓๒๑๓
วัน: 30 ต.ค. ๒๕๕๘
รศ. ๐๑๓๒๑

ส.ก.

ที่ รง ๐๒๐๙.๕/๑๑๓๒๑
ถึง กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน สำนักเศรษฐกิจการแรงงาน ศูนย์ข้อมูลเศรษฐกิจการแรงงาน ขอส่ง
สรุปรายงานการเข้าร่วมประชุมสัมมนาวิชาการ OIE Forum ๒๐๑๕: "Challenge for the Future"
หนังสือ ที่ รง ๐๒๐๙.๕/๒๑๐๗ ลงวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๘ เพื่อใช้ประโยชน์ในราชการต่อไป

สำนักเศรษฐกิจการแรงงาน
ศูนย์ข้อมูลเศรษฐกิจการแรงงาน
โทร.๐ ๒๒๓๒ ๑๔๗๖
โทรสาร ๐ ๒๒๓๒ ๑๔๗๕

เลขที่รับ... ๐๐๕๑๒
 ๒๗ ต.ค. ๒๕๕๘ / ๑๘-๓๐๓-

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ... สำนักเศรษฐกิจการแรงงาน ศูนย์ข้อมูลเศรษฐกิจการแรงงาน โทร. ๐ ๒๒๓๒ ๑๔๗๖

ที่ รง ๐๒๐๙.๕/๒๑๐๗ วันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๘

เรื่อง... สรุปรายงานการเข้าร่วมประชุมสัมมนาวิชาการ OIE Forum ๒๐๑๕ : "Challenge for the Future"

เรียน ปลัดกระทรวงแรงงาน

ผู้รับปลัดกระทรวง 2
 เลขรับ... 1056
 ๒๗ ต.ค. ๒๕๕๘
 เวลา... 17:38

๑. เรื่องเดิม

หนังสือสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ที่ อก ๐๘๐๔/ว ๑๐๔๕ ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๘ และหนังสือสำนักเศรษฐกิจการแรงงาน ที่ รง ๐๒๐๙.๕/ ๑๗๗๒ ลงวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๘ ปลัดกระทรวงแรงงานมอบหมายให้ผู้อำนวยการสำนักเศรษฐกิจการแรงงาน และเจ้าหน้าที่ของสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ และสำนักเศรษฐกิจการแรงงาน เข้าร่วมการประชุมสัมมนาวิชาการ เรื่อง OIE Forum ๒๐๑๕ : "Challenge for the Future" เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๘ เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๖.๐๐ น. ณ ห้องแกรนด์ ไดมอนด์ บอลรูม อาคาร Impact Forum อิมแพ็ค เมืองทองธานี ซึ่งมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมเป็นประธานเปิดการประชุม

๒. ขอรายงาน

สำนักเศรษฐกิจการแรงงาน ศูนย์ข้อมูลเศรษฐกิจการแรงงาน ขอรายงานผลการเข้าร่วมสัมมนาดังกล่าว ดังนี้

๒.๑ วัตถุประสงค์ เพื่อเสนออุตสาหกรรมที่สามารถรองรับต่อการเปลี่ยนแปลง ทั้งในด้านโอกาสและความท้าทาย ทั้งนี้ ขึ้นอยู่ความสามารถในด้านต่างๆ ของอุตสาหกรรมในประเทศไทย

๒.๒ สรุปความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมสัมมนา ในหัวข้อต่างๆ ดังนี้

๒.๒.๑ การเปลี่ยนผ่านของอุตสาหกรรมสู่อนาคต ปัญหาความท้าทายที่ประเทศไทยต้องประสบในเรื่องต่าง ๆ ได้แก่ ประชากรสูงวัย การเติบโตของสังคมเมือง สภาวะอากาศและสิ่งแวดล้อม ความก้าวหน้าของเทคโนโลยี ซึ่งประเทศไทยมีความสามารถในหลายอุตสาหกรรม เช่น อุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วน อุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์และอุปกรณ์โทรคมนาคม อุตสาหกรรมปิโตรเคมีและเคมีภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม อุตสาหกรรมดิจิทัล อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป และอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม ซึ่งอุตสาหกรรม ดังกล่าว สามารถสร้างมูลค่าและต่อยอดของอุตสาหกรรมในอนาคตได้ นอกจากนี้ภาครัฐมีนโยบายส่งเสริมอุตสาหกรรม เช่น นโยบายส่งเสริมโครงการพัฒนาการรวมกลุ่มและเชื่อมโยงอุตสาหกรรม (Cluster) ที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง ของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) และนโยบายที่สนับสนุนนักวิจัยจากต่างประเทศที่เข้ามาทำงานในประเทศไทย เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีขั้นสูงให้กับคนไทย ด้วยการลดภาษีเงินได้ส่วนบุคคล

ทั้งนี้ กระทรวงอุตสาหกรรมจะให้การสนับสนุนอุตสาหกรรมต่าง ๆ ดังนี้

- ๑) อุตสาหกรรมกลุ่มสร้างสรรค์ (Creative Industries) เช่น กลุ่มอุตสาหกรรมใน Cluster ต่างๆ
- ๒) วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) และสินค้าจากภูมิปัญญาท้องถิ่นที่รัฐให้การส่งเสริม และพัฒนาให้เป็นสินค้าที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่ม และรายได้ให้แก่ครัวเรือน/ชุมชน (OTOP)
- ๓) อุตสาหกรรมกลุ่มซ่อมแซมเป็นอุตสาหกรรมเดิม ที่มีความสามารถในการแข่งขันต่ำ ด้วยการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ซึ่งข้อเสนอแนะและความคิดเห็นจากผู้เข้าร่วมประชุมในครั้งนี้ จะนำไปกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาอุตสาหกรรมในภาพรวมและรายสาขา

/๒.๒.๒ ทิศทางอุตสาหกรรมไทย...

๒.๒.๒ ทิศทางอุตสาหกรรมไทยกับความท้าทายในอนาคต

๑) อุตสาหกรรมไทยที่จัดอยู่ในลำดับต้นของอาเซียน ได้แก่ อุตสาหกรรมยานยนต์ อุตสาหกรรมอาหาร อุตสาหกรรมปิโตรเคมี ซึ่งประเทศไทยได้เปรียบในเรื่องวัตถุดิบภายในประเทศ แต่อาจจะต้องพิจารณาในส่วนของปัจจัยแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลง ดังนั้นจึงต้องมีการประกันความเสี่ยง (Crisis Charge) และให้ความสำคัญกับเรื่องวัตถุดิบ เช่น วัตถุดิบในภาคการเกษตร ได้แก่ แร่โพแทสเซียมที่ใช้ในอุตสาหกรรมปุ๋ยหรือเคมีภัณฑ์ พลังงานแสงแดด แก๊สธรรมชาติ และประเทศไทยได้เปรียบในเรื่องทำเลที่ตั้งซึ่งอยู่ส่วนกลางของอาเซียน ดังนั้นอุตสาหกรรมการผลิตประเภทต่าง ๆ ควรมีการต่อยอดการผลิต ด้วยการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน และศึกษาแนวโน้มที่สำคัญในอนาคต (Mega Trend) ทั้งข้อดีและข้อเสีย เพื่อรองรับการเติบโตทางเศรษฐกิจในอนาคต และควรดำเนินการ ดังนี้

- กำหนดทิศทางของอุตสาหกรรมที่ชัดเจน มุ่งเน้นอุตสาหกรรมที่มีความสามารถในการแข่งขัน และสนับสนุนอุตสาหกรรมจากต่างชาติที่มีศักยภาพ และมีการต่อยอดเพื่อสร้างคุณค่าให้กับสินค้าอุตสาหกรรม

- ส่งเสริมอุตสาหกรรมที่เป็นกลุ่มอุตสาหกรรม (Cluster) เพื่อสร้างความเข้มแข็งสำหรับการแข่งขันในตลาดโลก

- ส่งเสริมอุตสาหกรรมตั้งแต่ ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ โดยอ้างอิงตามมาตรฐานของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) และตอบโจทย์ตามเป้าหมายที่กลุ่มอุตสาหกรรมต้องการ เช่น การใช้เทคโนโลยีขั้นสูงในการผลิต ส่วนการวิจัยและการพัฒนาให้มุ่งเน้นภาคเอกชนที่มีความพร้อม ซึ่งภาครัฐจะช่วยให้การสนับสนุนในด้านต่าง ๆ ทั้งนี้ ได้แบ่งอุตสาหกรรมออกเป็น ๒ กลุ่ม คือ ๑) กลุ่มอุตสาหกรรมดั้งเดิม ได้แก่ อุตสาหกรรมยานยนต์ อุตสาหกรรมเหล็ก อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น และ ๒) อุตสาหกรรมใหม่ ได้แก่ อุตสาหกรรมทางด้านสุขภาพ อุตสาหกรรมด้านการแพทย์ เป็นต้น

๒) ปัจจัยที่จะส่งเสริมให้อุตสาหกรรมไทยโดดเด่น ต้องให้ความสนใจกับอุตสาหกรรมสนับสนุน (Supporting Industries) คือ อุตสาหกรรมการผลิต อุตสาหกรรมการส่งสินค้า และอุตสาหกรรมวัตถุดิบ การเกิดวิกฤตในภาคอุตสาหกรรมเป็นทั้งโอกาสและภัยคุกคาม ในด้านของโอกาสต้องพิจารณาเป้าหมายของสถานประกอบการให้ตรงกับความต้องการของลูกค้ารุ่นใหม่ ซึ่งอุตสาหกรรมในปัจจุบันอยู่เวอร์ชัน ๔ คือ ยุคของเครื่องจักรกลที่สามารถทำงานได้เองทั้งหมด และต้องใช้คนรุ่นใหม่ที่มีความรู้ ความสามารถทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และต้องมีผลิตภาพแรงงานที่สูง

๓) โลกเป็นทั้ง ผู้ผลิต (Suppliers) และตลาด (Market) ในเวลาเดียวกัน ซึ่งผู้ประกอบการต้องใส่ใจในเรื่อง แนวโน้ม (Trend) ของประชากรโลกที่เปลี่ยนแปลง อันส่งผลกระทบต่อตลาดแรงงาน และการเคลื่อนย้ายแรงงานในภาคอุตสาหกรรม การเปลี่ยนแปลงภาวะภูมิอากาศส่งผลให้วัตถุดิบเปลี่ยนแปลงไป รวมทั้งเรื่องเขตการค้าเสรีขนาดใหญ่ เช่น เขตการค้าเสรีในมหาสมุทรแปซิฟิก (TPP) โดยมีสหรัฐอเมริกาเป็นผู้นำ และไม่มีจีน ในขณะที่ ASEAN+๖ ประกอบด้วยประเทศสมาชิกอาเซียน ๑๐ ประเทศ และเพิ่มอีก ๖ ประเทศ คือ จีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และอินเดีย การรวมกลุ่มดังกล่าว เป็นการขยายตลาดการค้าให้กว้างขึ้น ทั้งนี้ อุตสาหกรรมในปัจจุบันอยู่เวอร์ชัน ๔ คือ การขับเคลื่อนกิจกรรมด้านอุตสาหกรรมด้วยเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ส่งผลให้ทุกภาคอุตสาหกรรมลดการใช้แรงงาน นอกจากนี้การนำข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) มาใช้ในการวิเคราะห์ ในภาคอุตสาหกรรมก็มีความสำคัญ โดยเฉพาะประเทศไทยกำลังก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ซึ่งจะส่งผลให้กำลังแรงงานวัยทำงานมีจำนวนน้อยลง และไม่เพียงพอสำหรับอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานเข้มข้น เพื่อข้ามผ่านการเป็นประเทศที่มีรายได้ปานกลาง และการขาดแคลนแรงงานในอนาคตจึงจำเป็นต้องมีการเพิ่มประสิทธิภาพแรงงาน โดยการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในภาคอุตสาหกรรม และสนับสนุนการรวมกลุ่ม Cluster ของอุตสาหกรรม พร้อมการพัฒนาฝีมือแรงงานไปพร้อมกัน

โดยปกติทุก ๒๐ ปี...

โดยปกติทุก ๒๐ ปีจะเป็นรอบการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจเป็นวงกว้าง หากอุตสาหกรรมใดที่ปรับตัวไม่ได้ก็จะส่งผลกระทบต่อในทางลบ แต่ถ้าอุตสาหกรรมที่ปรับตัวได้ ก็จะเป็นโอกาสในการประกอบธุรกิจ ซึ่งแนวโน้มที่สำคัญในอนาคต (Mega Trend) ที่สำคัญจะเกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ได้แก่ Cloud Computing คือวิธีการประมวลผลที่อิงกับความต้องการของผู้ใช้ โดยผู้ใช้สามารถระบุความต้องการไปยังซอฟต์แวร์ของระบบ Cloud Computing จากนั้นซอฟต์แวร์จะร้องขอให้ระบบจัดสรรทรัพยากรและบริการให้ตรงกับความต้องการผู้ใช้ และการนำข้อมูลขนาดใหญ่ (Big data) มาใช้ประโยชน์ในการวิเคราะห์ข้อมูล และการตัดสินใจเตรียมความพร้อมสำหรับกระบวนการผลิตในภาคอุตสาหกรรม เช่น ประเทศมาเลเซียเก็บประวัติข้อมูลของดินเข้า Server ของเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการประเมินค่ากลางของดินที่สามารถเพาะปลูกพืชเกษตรได้ในระดับที่สูง ซึ่งข้อมูลสารสนเทศดังกล่าว สามารถช่วยเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรได้ถึง ๕ เท่า จากฐานเดิม

๒.๒.๓ สรุปความคิดเห็นในการเสวนาห้องย่อย ห้องที่ ๒ วิศวกรรมในภาคอุตสาหกรรม (Engineering Industry)

ประเด็นต่างๆ ในการพัฒนาอุตสาหกรรมด้วย Model Industry ๔.๐ ซึ่งโมเดลนี้เป็นการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในทุกกระบวนการผลิตในภาคอุตสาหกรรม เพื่อลดการใช้วัตถุดิบ ลดการใช้พลังงาน และเพิ่มผลิตภาพแรงงาน แก้ปัญหาการขาดแคลนแรงงานในอนาคต โดยเฉพาะการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุของประเทศไทย การเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ และเทคโนโลยีที่จำเป็นในการผลิตตั้งแต่การแยกวัตถุดิบไปจนกระทั่งถึงเสร็จสิ้นกระบวนการหรือถึงมือลูกค้าที่ใช้สินค้าจริงๆ ตลอดจนกระบวนการที่อยู่ระหว่างกลาง ได้แก่ การขนส่ง การเก็บสินค้า และการขายสินค้าให้กับลูกค้า (Supply Chain)

๑) ความท้าทายใน เรื่อง การส่งออก การขาดแคลนแรงงาน ความต้องการสินค้าที่หลากหลายของลูกค้า สามารถส่งเสริมได้ด้วย Model Industry ๔.๐ โดยการนำไอทีเข้ามาเชื่อมโยงทุกกระบวนการผลิต พร้อมกับการประยุกต์เข้ากับเทคโนโลยีสมัยใหม่กลายเป็นอุตสาหกรรมยุคใหม่ คือ ๑) ICT Manufacturing ๒) Nanotechnology ๓) Microelectronics ๔) Advanced Manufacturing ๕) Recycled Material ๖) Laser Technology ๗) Robot ๘) Sensor Technology ส่วนการดำเนินการเรื่อง ความร่วมมือภาครัฐ-ภาคเอกชน (Public Private Partnership: PPP) ต้องเน้นการพัฒนาบุคลากร โดยภาครัฐควรให้การสนับสนุนในเรื่อง การศึกษา รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในกระบวนการการผลิตและการบริหารจัดการ สรุปว่าความท้าทายในหัวข้อนี้จะมีความสำคัญกับ เรื่อง บุคลากร และการลงทุน

๒) ความท้าทายใน เรื่อง อุตสาหกรรมยานยนต์ ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมหลักของประเทศไทย แต่ไม่ได้เป็นอุตสาหกรรมใน Model Industry ๔.๐ เนื่องจากไม่มีระบบอินเตอร์เน็ตเชื่อมโยงในกระบวนการผลิตทุกกระบวนการ โดยประเทศไทยมุ่งเน้นการส่งออกรถยนต์ตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยมีอัตราการส่งออกสูงเป็นอันดับ ๘ ของโลก อุตสาหกรรมยานยนต์ในหลายประเทศมีการใช้หุ่นยนต์ (Robot) ในกระบวนการผลิต ส่วนในประเทศไทยจำเป็นต้องนำเข้าหุ่นยนต์ เพื่อส่งเสริมเทคโนโลยีทางด้านนี้ ภาครัฐควรให้การสนับสนุนผู้ผลิตรายใหญ่ให้เข้ามาลงทุนในประเทศไทย เพื่อถ่ายทอดความรู้ให้กับบุคลากรในประเทศไทย เพื่อในอนาคตจะได้ไม่ต้องพึ่งพาวิศวกรจากต่างประเทศ

ซึ่งแนวโน้มยานยนต์ในอนาคต จะมองในเรื่องพลังงาน การประหยัดพลังงาน และลดการใช้พลังงาน เช่น ระบบ Hybrid ในรถยนต์ ระบบไฮโดรเจนในรถยนต์ แต่ระบบดังกล่าวต้องใช้เทคโนโลยีขั้นสูง ฉะนั้นสำหรับผู้ผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ในประเทศไทยจำเป็นต้องมีการวิจัยและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อรองรับแนวโน้มดังกล่าว และภาครัฐต้องส่งเสริมในเรื่องการถ่ายทอดความรู้ เทคโนโลยี เพื่อให้ชิ้นส่วนยานยนต์ มีคุณภาพและราคาถูก และมีความสามารถในการแข่งขัน

/๓) ความท้าทายใน เรื่อง...

๓) ความท้าทายในเรื่อง อุตสาหกรรมอากาศยาน ประเทศไทยติดอันดับ ๑ ใน ๓ ของประเทศ ที่นักลงทุนมีความสนใจตั้งฐานการผลิต ในส่วนใบพัดของเครื่องบิน คาดว่าจะมีการก่อตั้ง นิคมอุตสาหกรรมอากาศยาน ในปี ๒๕๕๙ เมื่อรัฐบาลมีมติให้ความเห็นชอบ ซึ่งจุดแข็งของประเทศไทยที่ได้รับเลือก คือ ต้นทุนไม่สูง มีพื้นที่รองรับ และมีโครงสร้างพื้นฐานที่ดี ประกอบกับประเทศไทยมีฐานการผลิตรถยนต์ รายใหญ่ต่างๆ ของโลก ส่วนจุดอ่อนของอุตสาหกรรมอากาศยาน คือ ต้องการความแม่นยำในการผลิตที่สูงมาก ซึ่งคู่มือกำหนดคุณสมบัติและรายละเอียดของสินค้า สำหรับการผลิตจะเป็นภาษาอังกฤษทั้งหมด จำเป็นที่ต้องมี บุคลากรที่เชี่ยวชาญในภาษาอังกฤษ ซึ่งบริษัทต้องจ้างวิศวกรที่เก่งภาษาอังกฤษเพิ่มเติม เพื่อทำหน้าที่แปลคู่มือ โดยเฉพาะ ทำให้เกิดความสับสนเปลืองในส่วนนี้ ซึ่งวิศวกรรมทุกสาขาสามารถทำงานด้านอากาศยานได้ แต่ต้อง ผ่านการสัมภาษณ์เพื่อคัดเลือกบุคคลที่มีความเหมาะสม ต้องการให้รัฐบาลส่งเสริมให้ได้กรุ่นใหม่ มีความ ทะเยอทะยานที่จะประสบความสำเร็จในการทำงาน และต้องทำได้ เช่น สตีฟ จอบส์ และนอกจากนี้สิงคโปร์ ยังสนใจเกี่ยวกับเรื่อง ธุรกิจซ่อมอากาศยานและชิ้นส่วน (MRO) ในประเทศไทย

๒.๒.๔ สรุปความคิดเห็นในการเสวนาห้องย่อย ห้องที่ ๓ อุตสาหกรรมสนับสนุน และอุตสาหกรรมบริการ (Supporting Industry and Industrial Service)

๑) การก้าวผ่านไปสู่ประเทศที่มีรายได้สูงด้วย Model Industry ๔.๐ เริ่มจาก การเพิ่มประสิทธิภาพ และเพิ่มนวัตกรรมในการผลิตของภาคอุตสาหกรรม และผ่านกลไกทางด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ซึ่งสภาอุตสาหกรรมได้จัดทำแผนแม่บท ระยะเวลา ๑๐ ปี เพื่อก้าวสู่ประเทศ ที่มีรายได้สูง ซึ่งแผนแม่บทดังกล่าวต้องครอบคลุม ผู้ประกอบการ พนักงาน กระบวนการ การตลาด และต้องปรับเปลี่ยน การทำงานของข้าราชการในลักษณะการบูรณาการสนับสนุนผู้ประกอบการ และผู้ประกอบการก็ต้องมีการ เปลี่ยนแปลงเช่นกัน เนื่องจากในอุตสาหกรรมดั้งเดิม (Model Industry ๒.๐) จะเน้นเรื่อง Labour ต่อมาในอุตสาหกรรม (Model Industry ๓.๐) จะเน้นเรื่อง Automation และสุดท้ายในอุตสาหกรรม (Model Industry ๔.๐) เน้นการเชื่อมโยงสั่งการกระบวนการงานด้วยระบบอินเทอร์เน็ต เป็นการเข้าสู่ยุคเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในภาคอุตสาหกรรม นอกจากนี้ยังมีการใช้ระบบ ERP (Enterprise Resource Planning) คือ การวางแผน บริหารธุรกิจขององค์กร เพื่อให้องค์กรนั้นสามารถใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด และระบบ MRP (Material Requirement Planning) คือ การใช้ระบบคอมพิวเตอร์เพื่อช่วยในการควบคุมวัสดุ และการวางแผน การผลิต ตลอดจนการซื้อขายสินค้าและบริการ

สำหรับการเกิดวิกฤตในปี ๒๕๓๙ และปี ๒๕๔๐ ส่งผลให้ผู้ประกอบการ มีวิธีคิดในดำเนินธุรกิจอย่างมีแบบแผนและเป็นระบบมากขึ้น ดังนั้นเมื่อเกิดวิกฤต ผู้ประกอบการก็รู้ว่าควรทำอะไร และจำเป็นต้องวิเคราะห์ เรื่อง กำลังแรงงาน การบริการ ซึ่งภาคอุตสาหกรรมโดยทั่วไปแบ่งออกเป็น ๓ ลักษณะ คือ

๑) เครื่องจักรราคาแพง ค่าแรงงานมีราคาถูก ๒) เครื่องจักรราคาถูก ค่าแรงงานมีราคาแพง ๓) การลงทุนด้าน Office สูง ค่าแรงงานมีราคาสูง

๒) สู่ยุคเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในภาคอุตสาหกรรม ในอุตสาหกรรม (Model Industry ๔.๐) จะมุ่งเน้นในเรื่อง ผลิตภาพ (Productivity) และคุณภาพ (Quality) การวางแผนการตลาดในการกระจายสินค้า และการสร้างแบรนด์สินค้าของประเทศไทย การเปลี่ยนแปลงของ ภาคอุตสาหกรรมในการผลิตสินค้าจะประกอบด้วย ๒ ส่วน คือ ๑) เศรษฐกิจพอเพียงไม่มุ่งเน้นไปที่อุตสาหกรรม ด้านใด ด้านหนึ่งเพียงด้านเดียว และเมื่อมีปัญหาที่หาช่องทางในการปรับเปลี่ยนเพื่อความอยู่รอดของกิจการ และ ๒) เกี่ยวกับเรื่องการเกิดวิกฤตนั้น มีการเกิดขึ้นในทุกช่วงเวลา ดังนั้นการเตือนภัยเกี่ยวกับวิกฤตควรมีช่วงเวลา การเตือนในระยะสั้น เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้ใช้ หากเตือนในระยะยาวไปจะไม่มีประโยชน์ในการนำมาใช้งาน

๓) อุตสาหกรรมภาคบริการสามารถตอบโจทย์การแก้ปัญหารายได้ปานกลางถึงระดับสูง ด้วย Model Industry ๔.๐ ซึ่งประเทศไทยมีการกระจายรายได้ไม่ทั่วถึงทั้งประเทศ ในภาคอุตสาหกรรมหลักแบ่งออกเป็น ๓ ส่วน คือ อุตสาหกรรมเกษตร อุตสาหกรรมบริการ และอุตสาหกรรมก่อสร้าง ความไม่แน่นอนในเศรษฐกิจโลก เศรษฐกิจแนวทางใหม่ (New Normal) ส่งผลให้โครงสร้างการค้าในตลาดโลกเปลี่ยนแปลงไป รวมทั้งการขยายตัวของเศรษฐกิจโลก ซึ่งมีค่าเพิ่มขึ้นน้อยกว่าฐานเดิม จากการปรับเปลี่ยนโครงสร้างการผลิตแบบใหม่ คือ การรวมศูนย์การผลิตมากขึ้น เช่น การค้าขายของสินค้าในกลุ่มประเทศอาเซียน รวมทั้งนโยบายดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (Digital Economy) และอุตสาหกรรมบริการที่นอกเหนือจากภาคการท่องเที่ยว เป็นการบริการแก่ภาคอุตสาหกรรมอื่น ๆ เช่น วิศวกรไทยไปทำงานที่ต่างประเทศ โดยให้คำปรึกษาในการเขียนแบบการให้คำแนะนำบริการทางการแพทย์ผ่านระบบอินเทอร์เน็ต

๔) บทบาทของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ต้องรวมกลุ่มกันผ่านช่องทางเครือข่ายของอินเทอร์เน็ตและเทคโนโลยีทางดิจิทัล ส่งผลให้เกิดนวัตกรรมในด้านการทำงานด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ตัวอย่าง การหลีกคำรายได้อย่างต่อเนื่องและตลอดเวลา รวมทั้งในการค้นหาข้อมูลต่าง ๆ มีการใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อเพิ่มความเร็วในการค้นหาข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) เพื่อการบริหารลูกค้าสัมพันธ์ (Customer relationship management (CRM) เพื่อการซื้อขายสินค้าหรือบริการโดยส่งข้อมูลด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ผ่านทางระบบอินเทอร์เน็ต (Digital Ecommerce) โลจิสติกส์ระดับจุลภาค คือ โลจิสติกส์ที่อยู่ในบริบทของอุตสาหกรรมที่มุ่งเน้นการบริหารการไหลของโซ่อุปทานใดๆ ซึ่งโลจิสติกส์ในระดับนี้ จะแยกตามบริบทของอุตสาหกรรมรายสาขา (Industrial Sector) โดยศึกษาการไหลของ sector นั้นๆ นอกจากนี้ยังต้องสนับสนุนธุรกิจประเภทวิสาหกิจรายย่อย (Micro Enterprise Payment) และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ด้วยการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในกระบวนการผลิตสินค้า ซึ่งภารกิจของไอทีคือส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมในอนาคตที่เรียกว่า Super Cluster แบ่งเป็น ๒ กลุ่มใหญ่ คือ ๑) อุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง เช่น ชิ้นส่วนยานยนต์ อิเล็กทรอนิกส์ ปีโตรเคมี เคมีภัณฑ์ Food innopolis และ Medical hub ๒) อุตสาหกรรมอื่น ๆ ได้แก่ สินค้าเกษตรแปรรูป สิ่งทอ เครื่องนุ่งห่ม ฯลฯ

๓. ข้อพิจารณา

สำนักเศรษฐกิจการแรงงาน ศูนย์ข้อมูลเศรษฐกิจการแรงงาน พิจารณาแล้วเห็นควรเผยแพร่ผลการสัมมนาให้ทุกสำนักในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงานนำไปใช้ประโยชน์ในราชการผ่านทางระบบอินทราเน็ตของกระทรวงแรงงาน และแจ้งเวียนให้ทุกกรม/สำนักงานประกันสังคมได้ทราบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบสำนักเศรษฐกิจการแรงงานจะได้ดำเนินการต่อไป

เห็นชอบ-ดำเนินการ

๑๙๑๖ วริทธิ์

(นายสุรเดช วลีอิทธิกุล)

ผู้ตรวจราชการกระทรวงแรงงาน รักษาราชการแทน

รองปลัดกระทรวงแรงงาน ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงแรงงาน

๒๗ ต.ค. ๒๕๕๘

ศิริลักษณ์ ฤกษ์

(นางศิริลักษณ์ ฤกษ์นันท์)

ผู้อำนวยการศูนย์ข้อมูลเศรษฐกิจการแรงงาน

รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักเศรษฐกิจการแรงงาน

พริ้ง
27 ต.ค. 58

(นางเพชรรัตน์ สินอวย)
ผู้ช่วยปลัดกระทรวงแรงงาน